

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-2 בינואר, 2024, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

מינוי חברי הוועדה והמשתתפים הקבועים

1. היו"ר מצייין כי אתמול התקיימה ישיבת דירקטוריון של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות וכי הוחלט להאריך בשנה נוספת את כתיבי המינוי לחברי הוועדה ולמשתתפים הקבועים, ללא שינוי. מוסיף כי המינוי ליו"ר הוא עד מאי 2026.
2. משתתף¹ מברך את היו"ר ומשתתף אחר מצטרף ומברך באריכות ימים.

אישור פרסום לציבור של הצעה לתקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024) בדבר הכנסות מחוזים עם לקוחות ושל הצעה תקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024) בדבר עלויות אשראי (צורפו לתיק הישיבה)

3. היו"ר מצייין כי לאור השינוי המוצע שהוא דחיית מועד התחילה של התקנים בשנה אחת מציע לפרסם את ההצעות לתקנים לציבור לתקופה של שבועיים להערות ולא לקבוע שימוע ציבורי. שואל אם יש התנגדות לאור הסטייה מהנוהל הרגיל להתקנת תקנים. לנוכחים אין התנגדות.
4. היו"ר, חבר ועדה², חבר ועדה אחר, חבר ועדה נוסף, חבר ועדה רביעי, חבר ועדה חמישי וחבר ועדה שישי מאשרים את הפרסום לציבור של ההצעה לתקן 43 (מעודכן 2024) ואת ההצעה לתקן 44 (מעודכן 2024) לתקופה של שבועיים.

הצעה לתקן חשבונאות בינלאומי – מכשירים פיננסיים עם מאפיינים של הון (צורפה לתיק הישיבה)

5. היו"ר מבקש מחבר הוועדה הנוסף להציג את השינויים המוצעים במסגרת ההצעה לתקן הבינלאומי (להלן-הצעה בינלאומית).

כללי

6. חבר הוועדה הנוסף מצייין כי התבקש לסקור את ההצעה הבינלאומית שפורסמה בנובמבר 2023. מוסיף כי המצגת שצורפה כוללת את ריכוז הסוגיות ואופן התיקון המוצע. מצייין כי

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

הפרויקט ארך כחמש שנים. מוסיף כי ביוני 2018 פרסם ה-IASB נייר לדיון בנושא מכשירים פיננסיים עם מאפייני הון (FICE) ופירט את גישת הסיווג המועדפת. מוסיף כי היתה ביקורת רבה על המודל שהוצג וה-IASB החליט לסגת מהמודל בצורה משמעותית ולא להחליף את IAS 32, אלא לבצע תיקונים נקודתיים ל-IAS 32 על מנת לטפל בסוגיות פרקטיות ובסוגיות שנדונו ב-IFRIC בעבר. מציין כי לפיכך ההצעה הבינלאומית כוללת הצעות לשיפור ההצגה והגילוי הן לגבי התחייבויות פיננסיות והן לגבי מכשירים הוניים תוך שימת דגש למכשירים הוניים.

7. משתתף נוסף מציין כי הפרויקט המקורי היה נרחב ושואל אם למעשה ה-IASB נסוג מכולו. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בהתאם לפרויקט המקורי מרבית המכשירים הפיננסיים היו מסווגים כהתחייבות, אך למעשה אין קשר בין הפרויקט המקורי לבין התיקונים המוצעים כעת.

8. חבר הוועדה החמישי מציין כי מפרויקט שמטרתו היתה לשנות את כל המודל לסיווג התחייבויות והון, הפרויקט הפך לתיקונים נקודתיים ל-IAS 32. המשתתף הנוסף מסכים ומציין כי התוצאה מאכזבת.

9. חבר הוועדה הנוסף מסכים ומציין כי ההצעה הבינלאומית כוללת:

א. הבהרה של פרקטיקה קיימת

ב. קביעה של הפרקטיקה המומלצת כאשר יש טיפול מגוון בפרקטיקה.

10. חבר הוועדה הנוסף מציין כי כל התיקונים הם סוגיות שעלו בעבר – בחלקן קיים טיפול מגוון בפרקטיקה אך במרביתם קיימת פרקטיקה אחידה מקובלת. מציין כי ההצעה הבינלאומית כוללת התייחסות לסוגיות הבאות:

א. ההשפעה של חוקים ותקנות רלוונטיים על הסיווג של מכשירים פיננסיים,

ב. תנאי- fixed for fixed – סיווג נגזר,

ג. סעיף 23 ל-IAS 32 שחל על אופציית מכר למיעוט (אחת הסוגיות המהותיות),

ד. סיווג מכשירים פיננסיים עם הוראות סילוק מותנה,

ה. השפעת החלטות בשיקול דעת בעלי מניות על הסיווג של מכשירים פיננסיים, וכן

ו. מתי מכשיר פיננסי משנה את סיווגו ומהו הטיפול החשבונאי בעת שינוי הסיווג.

11. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי בסוגיה של אופציית המיעוט ההצעה הבינלאומית עדיין נותר חוסר בהירות הנובע מ-IFRS 10.

12. חבר הוועדה הנוסף מציין כי התיקונים המוצעים ל-IFRS 7 הם משמעותיים יותר מאחר שידרשו מהחברות לתת מידע רב נוסף לגבי מכשירים פיננסיים עם מאפיינים של הון – הן תנאים של המכשירים, כולל פוטנציאל הדילול של המכשירים והן שיקול הדעת לסיווגם. מוסיף כי תחולת IFRS 7 הורחבה על מנת לכלול גם חלק מהמכשירים שבתחולת IFRS 2 ולדרוש גילוי ספציפי בגינם. מוסיף כי מוצע לתקן גם את IAS 1 על מנת לדרוש מידע נוסף

על סכומים המיוחסים לבעלי המניות הרגילות לעומת בעלי מניות לא רגילות. מציין כי בוצעה גם העברה טכנית מ-IFRS 7 ל-IAS 1 של סעיפים מסוימים.

השפעה של חוקים ותקנות רלוונטיים

13. מציין כי הנושא הראשון שעלה מהפרקטיקה הוא ההשפעה של חוקים ותקנות רלוונטיים ומידת ההשפעה שלהם על סיווג המכשיר. מוסיף כי במסגרת ההצעה הבינלאומית נדונו השאלות אם וכיצד חוקים או תקנות רלוונטיים (כגון דרישות סטטוטוריות או רגולטוריות) משפיעים על סיווגו של מכשיר, אם:

(א) אותם חוקים או תקנות יוצרים זכויות וחובות ש:

(i) נכללים בתנאי החוזה, או

(ii) אינם נכללים במפורש בתנאי החוזה אלא משתמעים מכוח חוק או תקנה; וכן

(ב) האכיפה של אחת או יותר מהזכויות והחובות החוזיות נמנעת על ידי חוק או תקנה.

14. חבר הוועדה הנוסף מציין כי תרשים הזרימה מציג למעשה את המענה לשאלות. מוסיף כי אם הזכות או המחויבות החוזית אינה ניתנת לאכיפה על פי חוקים או תקנות מדובר על זכות או מחויבות שאינה פיננסית (לא בתחולת IAS 32). מוסיף כי אם הזכות או המחויבות החוזית ניתנת לאכיפה על פי חוקים או תקנות יש לבחון מכוח מה היא ניתנת לאכיפה כלומר אם הזכות או המחויבות אינה בנוסף לזכות או למחויבות שנוצרה על ידי חוקים או תקנות – הזכות או המחויבות אינה פיננסית (אינה נובעת מחוזה בדומה להתחייבות מסים נדחים) ואם הזכות או המחויבות היא בנוסף לזכות או מחויבות שנוצרה על ידי חוקים או תקנות – בעת סיווג המכשיר יש להתייחס לזכות או למחויבות בשלמותה. מציין כי הובאו מספר דוגמאות כגון מניות רגילות שלפי תנאיהן בעלי המניות יהיו זכאים ל-15% דיבידנד מהרווח השנתי של הישות בעוד שהחוק מחייב תשלום דיבידנד מינימלי של 10%. מוסיף כי דוגמה נוספת היא שקיימת תקנות הדורשות יחס הון מינימלי אשר מחייב המרת המכשיר למספר משתנה של מניות רגילות במקרה מסוים ותנאי המכשיר דורשים יחס הון גבוה יותר. מציין כי לכאורה בדוגמה הראשונה יהיה קל יותר לקבוע את המחויבות החוזית (5%) בנפרד מהמחויבות החוקית, אך בדוגמה השנייה ההפרדה מורכבת יותר. מוסיף כי מאחר שהמטרה היתה להקל ה-IASB קבע כי ישות תתחשב בזכות או בתקנות רלוונטיים כזכות חוזית בשלמותה בעת סיווג מחויבות בנוסף לזכות או מחויבות שנוצרה על ידי חוקים את תקנות. מציין כי אם נוצרה זכות או חובה מעבר לנדרש בחוק יש להתייחס לכלל הזכות או החובה כחוזית. מציין כי בדוגמה הראשונה כל המחויבות ל-15% דיבידנד היא התחייבות פיננסית.

15. חבר הוועדה הנוסף מציין כי צירף למצגת את השאלות שתורגמו על ידי צדיק כאשר לאחר כל הצעה של ה-IASB מופיעה השאלה הרלוונטית. שואל את היו"ר אם הדיון בכל שאלה ייערך בתום הצגת הנושא או בתום הסקירה כולה. היו"ר מבקש לסיים תחילה את כל הסקירה.

תנאי fixed for fixed בנגזר

16. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הנושא השני הוא התנאי של fixed for fixed בנגזר שיסולק או עשוי להיות מסולק במכשירים הוניים של המנפיק. מוסיף כי סעיף 16 קובע כי נגזר יסווג כמכשיר הוני רק אם מדובר על החלפה של סכום קבוע של מזומן או נכס פיננסי אחר במספר קבוע של מכשירים הוניים של המנפיק. מציין כי הועלו מספר סוגיות אשר חלקן נדונו בעבר ב-IFRIC והתקבלו לגביהן החלטות במסגרת agenda decisions :
- המשמעות של "קבוע"
 - השפעת מטבע חוץ, וכן
 - אילו התאמות לסכום התמורה להחלפה או למספר המניות שיימסרו, אם ישנן, יהיו עקביות עם תנאי ה-fixed for fixed.
17. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB מציע להבהיר שסכום התמורה נדרש להיות במטבע הפעילות של הישות (נושא שכבר הובהר גם בעבר) וגם:
- קבוע
 - משתנה רק בעקבות:
- תיאומי שימור אשר דורשים מהישות לשמור על הזכויות הכלכליות היחסיות של בעלי מניות עתידיים (המחזיקים בנגזר) במידה שווה או פחותה (אך לא מעבר) מאשר אלה של בעלי המניות הנוכחיים; וכך/או
 - השפעה של קיבוע במועד ההכרה לראשונה של הערך הנוכחי של סכום התמורה שיוחלף עבור כל אחד מהמכשירים ההוניים של הישות עצמה.
18. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הרציונל לתנאי fixed for fixed נועד למנוע ממכשיר פיננסי להיות מסווג כמכשיר הוני אם הישות משתמשת במכשירים ההוניים (מניות) שלה כמטבע לסילוק של חוזה. מוסיף כי אם תוספת המימוש היא במטבע זר אז כתב האופציה לא יהווה מכשיר הוני. מציין כי אין המדובר בקביעה חדשה. מוסיף כי סוגיה נוספת היא לגבי מקרים שבהם לצד המנפיק יש את זכות הבחירה (סעיף 26 ל-32 IAS) לגבי המכשיר הפיננסי שיקבל. מציין כי ה-IASB מציע לקבוע כי אם נגזר נותן לצד אחד (לאו דווקא המנפיק) אפשרות בחירה בין שני סוגים או יותר של מכשירים הוניים, הישות נדרשת לבחון אם תנאי ה-fixed for fixed מתקיים עבור כל סוג של מכשירים הוניים שייתכן וימסרו בסילוק ורק אם כל חלופות הסילוק עומדות בתנאי ה-fixed for fixed הנגזר יהווה מכשיר הוני.
19. המשתתף הנוסף מציין כי המשמעות היא שהעיוות לא תוקן. חבר הוועדה הנוסף מציין כי משתתף רביעי והמשתתף הנוסף טענו בעבר רבות כי אם הבחירה היא של המנפיק הנגזר אמור להיות מסווג כמכשיר הוני. המשתתף הנוסף מציין כי מדובר על אכזבה גדולה.
20. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מדובר על הצעה וכי מטרת ה-IASB היתה לפשט ולא להתייחס למהות ולעיקרון. מוסיף כי אי ההתייחסות ל economic compulsion מעיד על כך.

21. משתתף חמישי מסכים עם המשתתף הנוסף והמשתתף הרביעי. מוסיף כי במסגרת התגובה יש לבחון אם היתה התייחסות לנושא של שליטת המנפיק במכשירים הוניים שאינם נגזרים כגון במניות בכורה המירות למניות.
22. חבר הוועדה הנוסף שואל אם המשתתף החמישי מתייחס לראצי'טים על מניות בכורה המירות. מציין כי יש התייחסות לאופציית מכר למיעוט שעלולה ליצור בעייתיות בנושא זה.
23. המשתתף הרביעי שואל אם ניתן לסכם שתשלח תגובה, גם אם ברור שאין סיכוי רב שתתקבל. מוסיף כי יש מספר הצעות שהן לא ברורות לאחר המשאבים שהושקעו בפרויקט. המשתתף הנוסף מסכים.
24. חבר הוועדה החמישי מציע שבסיום הצגת ההצעות של ה-IASB יהיה סיכום לגבי אילו נושאים יכללו במכתב התגובה, מאחר שמדובר על יותר מנושא אחד (הצמדה לאינפלציה, מטבע חוץ).
25. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB מציע להבהיר שחווה שיסולק או עשוי להיות מסולק על ידי החלפת מספר קבוע של סוג אחד של מכשירים הוניים לא נגזרים למספר קבוע של סוג אחר של מכשירים הוניים לא נגזרים הוא מכשיר הוני כלומר החלפת מניות במניות. מוסיף כי הוראות אלה רלוונטיות בסקטורים מסוימים שבהם נפוצים נגזרים לפיהם מבוצעת החלפה בין מניות החברה האם למניות החברה הבת וכן בנגזרים שבהם מבוצעת החלפה של מניות בכורה במניות רגילות. מוסיף כי בפרקטיקה מיושמים טיפולים שונים במקרים אלה.
26. המשתתף הרביעי מציין כי מבחינה של ההצעה הבינלאומית לא נראה שבוצעו שינויים משמעותיים. חבר הוועדה הנוסף מסכים ומציין כי מדובר על סוגיות שנדונו ב-IFRIC והיו agenda decisions או סוגיות שבהם היתה פרקטיקה מגובשת ורק במקרים בודדים ה-IASB קבע שטיפול אחד מתוך מספר טיפולים בפרקטיקה הוא הנאות.
27. המשתתף החמישי מציין כי יש מספר חידושים - הטיפול באופציית מכר למיעוט והנושא של שליטה של האסיפה הכללית וכן הנושא של מניות בכורה.
28. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי כל הסוגיות נדונו בעבר והיו פרשנויות.
29. המשתתף החמישי מציין כי בכל התשקיפים שהיו בישראל מכשירים שהחלטה לגבי מניות בכורה היא בשליטת הדירקטוריון סווגו כמכשירים הוניים.
30. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB מציע להבהיר שהקביעה לגבי סכום קבוע במטבע הפעילות של הישות חלה גם על הרכיב ההמרה ויחס ההמרה באג"ח להמרה. מוסיף כי נותר ללא שינוי התיקון שבוצע בעבר לגבי הנפקת זכויות בסעיף 16(ב)(ii) לפיו הנפקה של זכויות

במטבע חוץ שמבוצעת לכל הבעלים הקיימים מאותו סוג של מכשירים הוניים אינה משפיעה על סיווגם.

31. חבר הוועדה הנוסף מציין כי קיימים חוזים שבהם קיימים תיאומי שימור (אנטי דילול) וככל שהמטרה של תיאומים אלה היא לשמר את האינטרסים הכלכליים של מחזיק עתידי במכשירי ההון (בעל האופציה, הנגזר או חוזה האקדמה) של ישות ביחס למחזיק נוכחי במכשירי הון אזי לא תהיה פגיעה בקיומו של התנאי fixed for fixed. מציין כי דוגמאות כוללות התאמת מחיר המימוש בגין דיבידנדים שמשלמים על מניות רגילות בזמן שכתב האופציה בתוקף או התאמת כמות המניות בגין פיצול או איחוד מניות בזמן שכתב האופציה בתוקף.

32. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB מבהיר שתיאומי השימור לא חייבים לספק פיצוי מלא לבעלי הנגזר אלא גם במקרה של פיצוי חלקי אין פגיעה בתנאי fixed for fixed כל עוד לא ניתן לבעלי הנגזר פיצוי מעבר לשימור האינטרס הכלכלי של בעלי המניות הנוכחיים. מוסיף כי מדובר על הבהרה בנושא שבו היה מגוון טיפולים בפרקטיקה (לאו דווקא בישראל).

33. חבר הוועדה הנוסף מציין כי התקיימו דיונים בנושא בעבר וגם היה דיון ב-IFRIC (לפני 16 שנה) לגבי אופציה ברמודית שמחיר המימוש שלה משתנה כתוצאה מחלוף הזמן. מוסיף כי ה-IASB מבהיר באילו מקרים תיאומים כאלה לא יפגעו בתנאי של fixed-for-fixed. מציין כי ה-IASB קבע שבניגוד למשתנים אחרים, חלוף הזמן הוא ודאי ולכן התאמה של חלוף הזמן עולה בקנה אחד עם תנאי ה-fixed for fixed, אך לא בכל מקרה. מציין כי נדונו 4 גישות ובסופו של דבר אומצה הגישה לפיה סכום התמורה שיש לשלם או לקבל עבור כל אחד ממכשירי ההון של הישות בכל מועד סילוק אפשרי ייקבע מראש עם תחילת החוזה – הוא ישתנה רק עם חלוף הזמן והוא יהיה סכום קבוע במועד ההכרה לראשונה במושגי הערך הנוכחי של סכום התמורה שיוחלף עבור כל אחד מהמכשירים ההוניים של הישות עצמה. מציין כי גישה זו תחייב לנתח את היקף ההתאמה באמצעות חישוב ערך נוכחי כדי לבחון אם סכום התמורה בכל מועד סילוק כולל רק פיצוי לערך הזמן (ואינו קשור לחישוב הריבית האפקטיבית). מציין כי העובדה שבחינה זו מתייחסת לערך נוכחי מעלה שאלה לגבי שיעור הריבית שישמש להיוון ואם שיעור ההיוון קשור לשיעור הריבית השולית. מציין כי הדוגמה שמובאת להלן היא מתוך ה-staff paper מאפריל 2020 ולא נכללה במסגרת ההצעה לתקן והמסמכים הנלווים אליה. מציין כי הדוגמה מתייחסת לאופציית רכש שהונפקה על ידי הישות, אשר ניתנת למימוש ב-3 מועדים קבועים כאשר מחיר המימוש קבוע מראש בכל מועד:

- א. 10 מניות תמורת 100 בסוף שנה 1
- ב. 10 מניות תמורת 150 בסוף שנה 2
- ג. 10 מניות לתמורת 500 בסוף שנה 3.

34. חבר הוועדה הנוסף מציין כי נבחרה גישה ב לפיה לא סביר שהתיאום למחיר המימוש יהיה תיאום מותר בגין חלוף הזמן מאחר שהתיאום לא מקבע את סכום התמורה לכל מניה במונחים של ערך נוכחי. מציין כי הטענה היא שהערך הנוכחי של ה-150 בשנה השנייה אינו שווה לערך הנוכחי של 500 בשנה השלישית כאשר מיושם אותו שיעור ניכיון. בדעה כי אם המחיר היה 225 בשנה השלישית אז התיאום לא היה פוגע בתנאי fixed for fixed. בדעה כי יש התעלמות מעקום התשואה (וגם התעלמות מסיכון האשראי של הישות). המשתתף החמישי לא בטוח שהכוונה היתה שיש ליישם את אותו שיעור ניכיון לכל תקופה. חבר הוועדה הנוסף בדעה שמאחר שזו הדוגמה היחידה היא מעוררת תהיות ויש לדרוש הבהרה.

35. חבר הוועדה החמישי מציין כי לא ברור מדוע שמירה על ערך הכסף מבחינת חלוף הזמן אינה שקולה לשמירה על ערך הכסף מבחינת אינפלציה ושינויים בשער חליפין של מטבע חוץ. מוסיף כי במקרה של תוספת מימוש צמודה למדד או במטבע חוץ, הערך הנוכחי בכל נקודת זמן יהיה זהה ולכן לא ברור מדוע ה-IASB בחר להתעלם מחלופות אלה כאשר קבע את העיקרון של תיאומים כתוצאה מחלוף הזמן. המשתתף הנוסף בדעה כי ה-IASB אינו מתמודד עם עקרונות.

36. חבר הוועדה האחר מציין כי כל ההצעה הבינלאומית היא קביעת כללים במספר נושאים שידרשו כללים והבהרות נוספים ויש התעלמות מוחלטת מהעקרונות או מהתמודדות איתם. מוסיף כי שורש הבעיה הוא התנאי של fixed for fixed בנגזרים וכי ה-IASB לא בוחן אותו מחדש. מוסיף כי גם הקביעה מהו רכיב הוני היא בעייתית. בדעה כי ההצעה הבינלאומית היא עיגון הפרשנויות של הפירמות הגדולות במסגרת התקינה וכי אין כל צורך בהצעה הבינלאומית. בדעה כי התיקונים המוצעים רק ידרשו הבהרות נוספות.

37. המשתתף הנוסף מסכים. המשתתף הרביעי מסכים, אך בדעה שלא ניתן יהיה בשלב זה לשנות את עמדת ה-IASB. מוסיף כי התייחסותו של חבר הוועדה החמישי היא לכך שגם התיקון המוצע בפני עצמו אינו עקבי מאחר שלכאורה התיקון היה צריך לקבוע שאם סכום המימוש (ולא ערך נוכחי) ידוע וקבוע לכל יום במהלך תקופת המימוש אזי אין פגיעה בתנאי של fixed for fixed. מוסיף כי ניתן לעשות שימוש בשיעור היוון נומינלי או שיעור היוון ריאלי או שיעור היוון במטבע חוץ ולקבל תוצאות שונות. המשתתף הנוסף מסכים שיש סתירה במודל.

38. חבר הוועדה האחר שואל אם הוועדה המקצועית צריכה להגיב לגבי הדוגמה הספציפית או להתייחס באופן כללי יותר שההצעה הבינלאומית אינה קובעת עקרונות אלא כללים ולכן ידרשו עוד כללים כדי לבאר אותם. חבר הוועדה החמישי בדעה כי ניתן לפתוח בביקורת כללית על ההצעה הבינלאומית ולאחר מכן להתייחס לחוסר העקביות במודל. בדעה כי הביקורת הכללית לא תשנה, אך ייתכן כי ההתייחסות לחוסר העקביות במודל תובא בחשבון. חבר הוועדה האחר מסכים עם חבר הוועדה החמישי ומציע לותר על הביקורת הכללית או להתייחס באמירת אגב.

39. חבר הוועדה האחר מציין כי מכל ההצעה הבינלאומית התיקון ל-IAS 1 לגבי הצגת דוח על השינויים בהון הוא החשוב ביותר. המשתתף הנוסף מסכים.
40. חבר הוועדה האחר מציין כי ההפרדה בין ההון השייך לבעלי מניות או לבעלי מניות פוטנציאליות שונים היא הבסיס לפתרון לשיקוף השווי הכלכלי של כל קבוצה של מניות. מסכים עם המשתתף הרביעי כי בהלוואה שנפרעת במספר משתנה של מניות לפי שווי שוק מדובר בשימוש במניות כמטבע ולכן היא מהווה התחייבות. מוסיף כי בהתאם ל-IFRS 2 מוכרת הוצאה ללא הכרה בהתחייבות, כלומר אין הכרח שההלוואה תסווג כהתחייבות על מנת להכיר בהוצאות בגינה.
41. חבר הוועדה הנוסף מציין כי אחת הגישות שנדונו היתה אם לדרוש שמחיר המימוש יהיה ניתן לקביעה בכל מועד לפי נוסחה המושפעת רק מגורמים של ערך זמן. מוסיף כי אינפלציה ועקומי תשואה הם גורמים של ערך זמן. מציין כי הוחלט שלא לאמץ גישה זו אלא לאמץ גישה פשטנית יותר שמבוססת רק על כלל.
42. המשתתף החמישי מציין כי הגישה היא מצמצמת מאוד וכי יש אגרות חוב להמרה שבגינם קיימות התאמות על מנת שלא יהיה מסחר או סיבות אחרות.
43. חבר הוועדה האחר מציין כי הגישה שנבחרה אינה מבוססת עקרונית, היא מצמצמת מאוד ומנגד מעלה סוגיות חדשות רבות.
44. המשתתף הנוסף מציין כי מאחר שהבסיס לא ברור ומבוסס כללים, כל חידוד או הבהרה רק מצמצמים את האפשרות לשיקול דעת ולכך שניתן יהיה להפעיל שיקול דעת.
45. היו"ר מסכים לעמדות שהובעו, אך בדעה כי הוספת התייחסות לכך שההצעה הבינלאומית היא מבוססת כללים ולא מבוססת עקרונית לא תקדם את התגובה של הוועדה המקצועית להצעה הבינלאומית. מוסיף כי מקומם של העמדות שהובעו הוא במאמר. חבר הוועדה האחר בדעה שיש לציין כי הנטייה שלהם היא לתקינה מבוססת כללים ולא לתקינה מבוססת עקרונית. היו"ר מסכים אך מציין כי נטייה זו באה לידי ביטוי בתקינה כולה ולא רק בהצעה הבינלאומית.
46. המשתתף הנוסף מסכים עם היו"ר שיש למזער נזקים ולהעיר על הערות בהתאם לדרך שבה בחר ה-IASB לנקוט.
47. חבר הוועדה הנוסף מציין כי שאלה 2 עוסקת בתנאי של fixed for fixed.

מחויבות לרכוש את מכשיריה ההוניים של הישות

48. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הנושא הבא הוא מחויבות לרכוש את מכשיריה ההוניים של הישות עצמה כאשר המטרה היתה לטפל באופציית מכר למיעוט. מציין כי סעיף 23 ל-32

IAS מפרט דרישות לחוזים המכילים מחויבות של הישות לרכוש את מכשיריה ההוניים (לדוגמה חוזה אקדמה או אופציית מכר על מניות הישות ובמיוחד את מניות החברה הבת). מוסיף כי המטרה היתה להתייחס לסוגיות הבאות:

- האם הדרישות חלות על חוזים שיסולקו במספר משתנה של סוג אחר של מכשירי הון של הישות,
- הסיבות לדרישת ההכרה בהתחייבות פיננסית בגין המחויבות לרכישת מכשירי הון של הישות בערך הנוכחי של סכום הפדיון,
- איזה רכיב של ההון יש לחייב בהכרה לראשונה בהתחייבות פיננסית כאשר לישות יש מחויבות לרכוש את מכשיריה ההוניים (כנגד זכויות המיעוט או כנגד רכיב אחר),
- מהן המדידה לראשונה והמדידה העוקבת של ההתחייבות הפיננסית כאמור,
- האם הרווחים או הפסדים במדידה מחדש של ההתחייבות הפיננסית מוכרים ברווח או הפסד, וכן
- כיצד להתייחס לפקיעת כתב אופציית מכר על מכשירי הון של הישות.

49. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB הבהיר שהדרישות בסעיף 23 ל-32 IAS חלות גם על חוזים שיסולקו במספר משתנה של סוג אחר של מכשירים הוניים של הישות עצמה כנגד המחויבות לרכישת מכשירים הוניים. מציין כי המשמעות היא שבאופציית מכר למיעוט המחייבת את החברה האם לרכוש את מניות החברה הבת כאשר החברה האם יכולה להימנע ממסירת מזומן על ידי מסירת מספר משתנה של מכשיריה ההוניים אזי מדובר בהתחייבות פיננסית ולא הון, אך אם מדובר על מסירה של מספר קבוע של מניות החברה האם מדובר במכשיר הוני. מציין כי כיום יש פרשנויות שונות המושפעות גם מרגולטורים שונים. מוסיף כי הקביעה אינה מתייחסת לנגזרים אלא לגבי חוזים המסולקים בברוטו.

50. המשתתף הרביעי מציין כי הפרקטיקה בישראל בהתבסס על סעיף 23 ל-32 IAS הוזן בסילוק בנכסים פיננסיים היא שאין צורך להכיר בהתחייבות ברוטו אלא בנגזר נטו בלבד. מציין כי רשות ניירות ערך אפשרה יישום פרקטיקה זו למרות עמדה של ה-ESMA ודיון ב-IFRIC שלא הגיע להכרעה. המשתתף החמישי מסכים. חבר הוועדה הנוסף מסכים ומציין כי מדובר על שינוי בפרקטיקה בישראל.

51. המשתתף החמישי מציין כי להחלטה זו גם השפעה על מניות בכורה הניתנות להמרה למניות רגילות. המשתתף הרביעי מציין כי נושא זה פחות נפוץ לעומת אופציית מכר למיעוט שהן נפוצות מאוד. המשתתף החמישי מציין כי מניות בכורה כאלה נפוצות מאוד בחברות פרטיות וזה בעייתי בייחוד בחברות פרטיות לפני הנפקה וגם בחברות ציבוריות.

52. חבר הוועדה הנוסף מציין כי נדונה השאלה אם נדרשת הצגה בברוטו של אופציית המכר מאחר שעלתה הטענה שמדובר בנגזר ושיש להציג בנטו וה-IASB קבע שכן. מוסיף כי במצגת מצורף ההסבר מדוע (מבחינת נזילות) יש להציג בברוטו.

53. חבר הוועדה החמישי מציין כי גם במקרה זה אין עקביות מאחר שאחת הסיבות שה-IASB מציג כטיעון שאין לטפל בחוזים אלה כנגזרים היא שלא צריך להיות הבדל לעומת התחייבות ניתנת להמרה או מניות ואופציית מכר. מוסיף כי מנגד בעת הדיון בטיפול באופציית המכר יש שונות לעומת הטיפול החשבונאי בהתחייבות ניתנת להמרה. המשתתף הרביעי מסכים שהמודל המוצע אינו עקבי. מציין כי אגרת חוב המירה במט"ח שהונפקה מהווה מכשיר פיננסי מורכב (מעורב) ולעומת זאת מניות ואופציית מכר שמחיר המימוש הוא במט"ח – אופציית ההמרה היא בהון. חבר הוועדה האחר מציין כי אגרת חוב המירה ומניות עם אופציית מכר אינם שני מצבים שקולים לגמרי לדוגמה מבחינת דיבידנדים.
54. חבר הוועדה האחר שואל אם יש התייחסות לפרמיה על אופציית המכר עצמה. חבר הוועדה הנוסף מציין שאין התייחסות. חבר הוועדה האחר מציין כי לאופציה יש שווי וגם בפרקטיקה אין התייחסות אליה. חבר הוועדה החמישי מציין כי לעיתים יש שווי אך לעיתים מחיר המימוש הוא השווי ההוגן או שהאופציה ניתנת למיעוט כחלק מרכישת חברה ומחיר המימוש הוא מכפיל ebida ולכן מחיר המימוש משקף שווי הוגן.
55. חבר הוועדה האחר מציין כי טענת חבר הוועדה החמישי היא שלא מדובר בשווי משמעותי, אך אין התייחסות למהות הכלכלית במקרים שבהם יש שווי משמעותי.
56. חבר הוועדה הנוסף מציין כי קיימות שתי גישות בפרקטיקה לטיפול באופציית מכר :
 א. גישת הרכישה הצפויה – ההתחייבות מוכרת כנגד הזשמ"ש. כלומר, אם מדובר על רכישה של 90% עם אופציית מכר על מניות המיעוט של 10% מבוצע איחוד של 100%.
 ב. הגישה המשפטית – ההתחייבות מוכרת כנגד ההון המיוחס לבעלים.
57. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בפרקטיקה יש הטוענים שמדובר בבחירת מדיניות חשבונאית ויש הטוענים שהבחירה תלויה אם לבעלים יש את הזכויות לתשואות ולזכויות החוזיות שנובעות ממניות המיעוט כבר כיום. מוסיף כי לכל אחת מהגישות יש השלכות על הטיפול החשבונאי בדיבידנדים שמשולמים ועל הטיפול החשבונאי בעת פקיעה או סילוק של אופציית המכר.
58. המשתתף הרביעי בדעה כי בגישת הרכישה הצפויה יש הטוענים שיש לזקוף כנגד קרן הון עם הבעלים. חבר הוועדה הנוסף מסכים.
59. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מדובר על התנגשות בין IFRS 10 לבין IAS 32. מוסיף כי זהו רק אחד המקרים בהם קיימת התנגשות. מזכיר כי סעיף 89 ב-IFRS 10 קובע כי יש לאחד על בסיס זכויות בעלות קיימות ואין להביא בחשבון זכויות בעלות פוטנציאליות אלא אם לחברה האם יש גישה לתשואות הקשורות לזכויות הבעלות כמוסבר בסעיף 90. בדעה כי סעיף 90 אינו מספק הסברים מספיקים וכי קיימות פרשנויות שונות של הפירמות הגדולות. מזכיר כי יש הבדלים בין בחינה לעניין שליטה ולעניין חלק ברווח.

60. חבר הוועדה החמישי מציין כי זו התקלה הגדולה ביותר בהצעה הבינלאומית מאחר שמביאה לספירה כפולה. חבר הוועדה הנוסף מסכים.
61. חבר הוועדה הנוסף מוסיף כי בהתאם לסעיף 96 ל-IFRS 10, נדרשת התאמה לערך בספרים של הזשמי"ש אם שיעור ההון המוחזק על ידי הזשמי"ש משתנה ועמדת ה-IASB היא ששיעור ההון אינו משתנה כתוצאה מהנפקת אופציית מכר כאמור, אלא רק כאשר כתב האופציה ממומש (או שחווה האקדמה מסולק). מציין כי המסקנה של ה-IASB היא שיש להכיר בהתחייבות פיננסית נפרדת כנגד זכויות הבעלות של החברה האם, אם לחברה האם אין עדיין גישה לזכויות הקשורות לבעלות על אותם מכשירים הוניים. בדעה כי נותרה אפשרות מצומצמת להכרה כנגד זכויות המיעוט אך לא ברור מתי ניתן יהיה להשתמש בה.
62. חבר הוועדה האחר בדעה כי אפשרות זו קיימת באותם מקרים שלמרות שהמניות הן פוטנציאליות, לחברה האם יש את זכויות הבעלות בדומה למניה רגילה. מוסיף כי ניתן לפרש זאת בצורות רבות.
63. המשתתף הרביעי לא מסכים לגישה זו. מציין כי זו היתה עמדה יחידה של הפירמה הגדולה בה הוא שותף, אך בהמשך הותרו גישות נוספות (גישת הרכישה הצפויה). בדעה כי הזקיפה לחלק של בעלי המניות של החברה האם הוא אבסורד. חבר הוועדה האחר מסכים עם המשתתף הרביעי. מציין כי הסכים לקביעה של ה-IASB לגבי מניות פוטנציאליות. מוסיף כי גם בהתאם ל-IAS 28 אם המניות הפוטנציאליות מקנות חלק ברווחים, אז יש לחשב בגינם את שיטת השווי המאזני.
64. חבר הוועדה הנוסף מציין כי עלתה טענה של ספירה כפולה כי מוכרות הן הזכויות שאינן מקנות שליטה והן הזכות שלהן לקבלת מזומן עבור זכויותיהם, אולם ה-IASB לא קיבל אותה וטען כי הזכות שניתנה לזשמי"ש למכור את מניותיהם לחברה האם היא זכות נוספת כבעלי מניות. בדעה שאכן יש ספירה כפולה. מוסיף כי במרבית המקרים בהתאם להצעה הבינלאומית תידרש הכרה בהתחייבות בנוסף להכרה בזשמי"ש.
65. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מצד אחד נטען שתחולת הפרויקט אינו כולל מדידה של התחייבות פיננסית, אך למרות זאת קיימת התייחסות לסוגיה במדידה – אם זכות הפדיון קמה בנקודת זמן מסוימת למשך תקופה מסוימת האם יש להתייחס להסתברות ולתזמון המשוער של מימוש האופציה. מוסיף כי ה-IASB בדעה שאין להביא בחשבון את ההסתברות ואת התזמון המשוערים של מימוש האופציה ושיש למדוד את ההתחייבות הפיננסית בערך הנוכחי של סכום הפדיון בהנחה שהפדיון יתרחש במועד הפדיון המוקדם ביותר האפשרי הנקוב בחוזה. מציין כי עמדת ה-IASB היא שמדידה זו עולה בקנה אחד עם גישת הצגת הברוטו והטיפול החשבונאי תואם את הוראות הסילוק המותנה. מוסיף כי ה-IASB מציין מפורשות כי אין המדובר במדידה בשווי הוגן.

66. חבר הוועדה האחר שואל אם סכום הפדיון של אופציה לא מהוון ממועד הפדיון המאוחר ביותר. חבר הוועדה הנוסף משיב כי כאשר מודדים נגזר, המדידה היא בשווי הוגן אשר מביא בחשבון את כל ההסתברויות למימוש במועדים שונים ואת סכומי המימוש, אם הם שונים.
67. חבר הוועדה האחר שואל לגבי אופציית מכר למיעוט הניתנת למימוש במהלך 4 שנים. משתתף שישי מציין כי אם האופציה ניתנת למימוש באופן מיידי ובמשך 4 שנים אין למעשה ערך נוכחי ויש להכיר במלוא סכום הפדיון מאחר שהדרישה היא למדידה לפי המועד המוקדם ביותר שבו פדיון הוא אפשרי. המשתתף החמישי מוסיף כי זה לכל הפחות סכום הפדיון שיידרש במועד הראשון מאחר שיייתכן שהערך הנוכחי של סכום הפדיון בעוד 4 שנים גבוה יותר. מוסיף כי הקביעה של ה-IASB היא מרחיקת לכת מאחר שבהתאם לקביעה של ה-IASB גם אם יש אירועים שאינם בשליטת הישות (לדוגמה, שינוי שליטה או IPO) וההסתברות להתרחשותם היא נמוכה יש להניח שהם יתרחשו מאחר שאין להביא בחשבון את ההסתברויות.
68. חבר הוועדה הנוסף בדעה שההנחה היא שהפדיון יתרחש במועד המוקדם ביותר האפשרי ולכן אין להביא בחשבון את הערך הנוכחי של סכום הפדיון בעוד 4 שנים. המשתתף החמישי בדעה שהנוסח בהצעה הבינלאומית שונה וכי אחרת יש סתירה לעומת IFRS 13. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מצוין במפורש שאין המדובר בשווי הוגן. המשתתף החמישי מציין כי ייתכן מצב שבו לא תשתקף מלוא ההתחייבות.
69. המשתתף הרביעי בדעה כי מילולית נראה כי ההצעה הבינלאומית משקפת את דברי חבר הוועדה הנוסף והמשתתף השישי. מציין כי במרבית המקרים אופציית המכר תלויה במכפיל רווח או EBIDA אך מביא דוגמה שבה מתחילת השנה השלישית ועד תום השנה החמישית מחיר המימוש הוא 500 (אין ריבית) אך בשנתיים הראשונות מחיר המימוש הוא 100. בדעה שאין הגיון למדוד את אופציית המכר ב-100 כאשר הערך הנוכחי של ה-500 גבוה יותר. המשתתף השישי בדעה כי במקרה כזה יש להכיר בסכום הגבוה מביניהם. המשתתף החמישי מציין כי בהתאם לנוסח המוצג נראה כי הכרה בסכום הגבוה אינה אפשרית.
70. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מעבר לכך ה-IASB החליט למחוק את ההפניה ל-IFRS 9 מאחר שלטענתם הפניה זו יצרה בלבול מאחר ש-IFRS 9 ו-IFRS 13 דנים בשווי הוגן.
71. המשתתף הרביעי מציין כי אין הגיון להכיר בהתחייבות ב-100 במהלך השנתיים הראשונות. חבר הוועדה החמישי מציין כי גם הכרה בהוצאה בתחילת השנה השלישית בגין ההפרש בין 500 ל-100 אינה הגיונית. בדעה שיש להתייחס לכך במכתב התגובה. חבר הוועדה הנוסף בדעה שאין הגיון כלכלי בקביעה זו ואמנם המטרה היתה לפשט אך למעשה נקבע כלל ולא עיקרון וכתוצאה מכך נוצרים עיוותים.

72. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מאחר שהיו מגוון טיפולים בפרקטיקה לגבי זקיפת הרווחים או ההפסדים ממדידה מחדש, מאחר שמצד אחד סעיף 23 קובע שרווחים או הפסדים יזקפו לרווח או הפסד, אך מצד שני היו שטענו שהוראה זו עומדת בסתירה ל-IFRS 10 (באופציית מכר – מדובר על עסקה עם הבעלים). מוסיף כי ה-IASB קובע כי הרווחים או ההפסדים יזקפו לרווח או הפסד וזאת מאחר:

- א. בהתאם לסעיף 35 ל-IAS 32 - רווחים או הפסדים המתייחסים למכשיר פיננסי שהוא התחייבות פיננסית יוכרו ברווח או הפסד.
- ב. בהתאם לסעיף 41 ל-IAS 32 – רווחים או הפסדים המתייחסים לשינויים בערך בספרים של התחייבות פיננסית יוכרו ברווח או הפסד גם אם הם קשורים למכשיר הכולל זכות שייר בנכסי הישות.
- ג. ככלל IFRS 9 קובע כי רווחים או הפסדים בגין מדידה מחדש של מכשירים פיננסיים יוכרו ברווח או הפסד (למעט גידור, אופציית מדידה בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר וכו).
- ד. טיעונים לגבי כך שלא מדובר בעסקה עם הבעלים נשענים על סעיף 109 ל-IAS 1 ועל IFRS 2.

73. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בעת פקיעת כתב האופציה נקבע סדר פעולות:

- א. יש לגרוע את ההתחייבות,
- ב. יש לכלול את הסכום שהוסר מההתחייבות הפיננסית באותו רכיב של הון שכנגדו הוכרה ההתחייבות לראשונה,
- ג. אין לבטל ברווח או הפסד כל רווח או הפסד שהוכר לפני כן ממדידה מחדש של ההתחייבות הפיננסית,
- ד. ניתן להעביר את הסכום המצטבר של רווחים או הפסדים מיתרת העודפים לרכיב אחר של ההון.

74. חבר הוועדה הנוסף מניח כי לגבי שאלה 3 המתייחס למחויבויות לרכוש את מכשיריה ההוניים של הישות יהיו הערות רבות במסגרת מכתב התגובה.

הוראות סילוק מותנה

75. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הנושא הבא הוא הוראות סילוק מותנה וסעיף 25 שמפרט דרישות לסיווג מכשירים פיננסיים עם הוראות סילוק מותנה כגון מכשיר המחייב פדיון עם התרחשות (או אי התרחשות) של אירוע עתידי לא ודאי שאינו בשליטה הן של המנפיק והן של המחזיק במכשיר. מוסיף כי סעיפים 28-32 ל-IAS 32 כוללים דרישות לסיווג בנפרד של רכיבי ההתחייבות ורכיבי ההון של מכשיר פיננסי מורכב. מציין כי בפרקטיקה עלו שאלות לגבי:

- א. האם יש ליישם קודם את סעיף 25 ולהתייחס לסיווג המכשיר בכללותו כאשר יש הוראת סילוק מותנה או שיש תחילה לבחון אם המכשיר כולל שני רכיבים או יותר ורק לאחר מכן לסווג כל רכיב בנפרד גם לפי הוראת סילוק מותנה,

- ב. מה הטיפול החשבונאי בתשלומים לפי שיקול דעת המתייחסים למכשיר פיננסי מורכב עם הוראת סילוק מותנה,
- ג. מה המשמעות של "לא מציאותי" (ungeniune),
- ד. מה המשמעות של "פירוק" (liquidation).
76. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB קבע שאין היררכיה בין סעיף 25 לסעיפים 28-32 כלומר יש ליישם את כלל הסעיפים במקביל. מוסיף כי לאור קביעה זו ה-IASB מציע לתקן את סעיף 25 ל-IAS 32 על מנת להבהיר שמכשירים עם הוראות סילוק מותנה יכולים להיות מכשירים פיננסיים מורכבים (רכיב התחייבות ורכיב הוני). מציין כי עלתה שאלה כיצד למדוד מכשיר מורכב עם הוראת סילוק מותנה:
- א. לפי סכום התשלום לסילוק רכיב ההתחייבות המביא בחשבון את התרחשות האירוע העתידי הלא ודאי וממתי יש להוון,
- ב. לפי סכום משוקלל הסתברות המביא בחשבון את ההסתברות הצפויה להתרחשות האירוע הלא ודאי.
77. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בדומה לקביעה לגבי אופציית המכר נקבע כי אין להביא בחשבון את ההסתברות והעיתוי המשוער להתרחשות אירוע עתידי ולפיכך לכאורה המדידה קלה יותר. מוסיף כי המשמעות לכך היא שהרכיב ההוני יהיה אפס.
78. המשתתף השישי מציין כי המשמעות היא שהרכיב ההוני יכול להיות שלילי מאחר שבמועד ההכרה לראשונה, סכום התשלום עבור המכשיר יהיה במרבית המקרים שוויו ההוגן שיגלם את ההסתברויות השונות ולכן יהיה סכום נמוך יותר מהסכום שבו נדרשת הכרה בהתחייבות, כלומר יידרש חיוב של ההון במועד ההכרה לראשונה. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי הערה זו לא הובאה בחשבון. המשתתף השישי מציע להעיר בנקודה זו.
79. המשתתף השישי שואל אם יש התייחסות למצב שאין רכיב הוני אלא רק התחייבותי עם הוראת סילוק מותנה. חבר הוועדה הנוסף משיב כי לא בוצע שינוי בהוראות. המשתתף השישי שואל אם המשמעות היא שיש למדוד את ההתחייבות לפי הערך המלא בדומה לאופציית מכר. חבר הוועדה הנוסף בדעה שזו המדידה הנדרשת.
80. חבר הוועדה האחר מציין כי סעיף זה חל כאשר החברה קיבלה כסף ותידרש להחזיר את הכסף רק בהתקיימות אירוע עתידי לא ודאי. מביא כדוגמה חברה שקיבלה 100 מיליון ש"ח ותידרש להחזיר רק בהתרחשות אירוע עתידי. המשתתף השישי מחדד כי התייחסותו היתה למקרה בו החברה תידרש להחזיר 80 מיליון ש"ח אם לדוגמה לא יתקבל אישור FDA ו-120 מיליון ש"ח אם יתקבל אישור FDA. מציין כי במקרה כזה לכאורה הדרישה היא להכיר בהתחייבות בסך 120 מיליון ש"ח במועד ההכרה לראשונה למרות שהתמורה שהתקבלה היא 100 מיליון ש"ח מאחר שיש להתעלם במדידה מהסתברות התרחשות האירוע העתידי. חבר הוועדה האחר בדעה שלפי סעיף 25 יש להכיר בהתחייבות במועד ההכרה לראשונה ב-100 מיליון.

81. המשתתף החמישי מסכים עם המשתתף השישי שלכאורה לפי התיקון המוצע מאחר שאין להביא בחשבון את ההסתברויות יש להכיר בהתחייבות בסך 120 מיליון וזאת בדומה לבעיה שהתעוררה לגבי אופציית המכר שלכאורה מדידתה נדרשת ב-100 ולא בערך הנוכחי של 500. מסכים שמדובר בדרישה שאינה משקפת את המהות הכלכלית.
82. חבר הוועדה האחר מציין כי השווי ההוגן הוא 100 מיליון ש"ח.
83. המשתתף השישי מציין שזו הבעיה מאחר שהקביעה של ה-IASB היא שאין למדוד בשווי הוגן אלא בערך הנוכחי של סכום הפדיון מהמועד המוקדם ביותר בו פדיון אפשרי. מוסיף כי המשמעות שבמועד ההכרה לראשונה יש יתרה בחובה שאין לה הסבר וברירת המחדל תהיה הכרה בהוצאה. מסכים עם חבר הוועדה האחר שכיום התחייבות כזו נמדדת ב-100 מיליון במועד ההכרה לראשונה אך מציין שכיום אם חל שינוי בהסתברות, יש לעדכן את גובה ההתחייבות. המשתתף החמישי מסכים ומציין כי הבעיה נובעת מההצעה לשינוי ההוראות.
84. חבר הוועדה הנוסף מציין כי יש התייחסות למצב שבו הרכיב ההוני הוא אפס והדרישה להכיר בתשלומי דיבידנד בהון ולא ברווח או הפסד. לא מצא התייחסות למדידה בהכרה לראשונה שתיצור רכיב הוני שלילי.
85. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB ניסה להבהיר את המונח "לא מציאותי" וקבע כי אירוע מותנה שעשוי להיות מאוד לא סביר שיתרחש עדיין יכול להיות מציאותי אם אופי האירוע המותנה אינו נדיר ביותר או חריג ביותר, כלומר הקביעה אם אירוע הוא מציאותי לא מבוססת רק על הסבירות של התרחשותו אלא יש להביא בחשבון את כל העובדות והנסיבות הספציפיות. מוסיף כי אין הסבר למה הכוונה. מציין כי כבר כיום קיימות פרשנויות שונות ואחת מהן היא שאם הסעיף מופיע בחוזה אז הוא מציאותי. בדעה כי להבהרה זו אין תרומה רבה.
86. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB הגדיר את המונח liquidation אשר רלוונטי לסיווג מכשיר בהתאם לסעיף 25(ב). מוסיף כי מכשיר יסווג כמכשיר הוני אם המכשיר יסולק במזומן או בנכס פיננסי אחר רק במקרה של פירוק המנפיק וזאת מאחר שסיווג כהתחייבות לא יהיה עקבי עם הנחת העסק החי. מוסיף כי המטרה היא להבהיר אם המונח "פירוק" מתייחס רק לסוף התהליך כאשר הישות מפסיקה להתקיים או אם ניתן לפרש זאת באופן רחב יותר, לדוגמה האם מינוי כונס נכסים מהווה פירוק וכו'. מציין כי ה-IASB בחר להתייחס לנושא משפטי וקבע כי בתהליך יש מספר שלבים: עסק חי – קושי פיננסי – הפסקה לצמיתות של הפעילות – תהליך פירוק – מחיקה. מוסיף כי ה-IASB מפרש את המונח "פירוק" כ"הפסקה לצמיתות של הפעילויות". המשתתף החמישי בדעה שאין שינוי לפרקטיקה הקיימת. חבר הוועדה הנוסף מסכים.

שיקול דעת של בעלי מניות

87. חבר הוועדה הנוסף מציין כי סעיף 19 ל-32 IAS קובע כי סיווג של מכשיר תלוי בשאלה אם לישות יש זכות בלתי מותנית להימנע ממסירת מזומן או נכס פיננסי אחר לסילוק המחויבות. מציין כי במקרים מסוימים הסילוק מתרחש לפי שיקול דעתם של בעלי המניות של הישות ומביא דוגמה של מניות בכורה המחייבות את הישות לשלם תשלום רבעוני קבוע בכפוף לאישור בעלי המניות הרגילות. מוסיף כי במקרה כזה עולה השאלה אם החלטת בעלי המניות היא החלטה של הישות וכיצד משפיעות הזכויות לקבלת החלטות של בעלי המניות אם לישות יש זכות בלתי מותנית להימנע מסילוק במזומן. מציין כי היו גישות שונות – גישה קיצונית אחת שטענה שתמיד החלטות של בעלי המניות הם החלטות של הישות וגישה קיצונית אחרת שטענה שתמיד החלטות של בעלי המניות הם לא החלטות של הישות. מוסיף כי ה-IASB לא אימץ גישות אלה והחליט לספק גורמים על מנת לשיקול אם החלטה של בעלי המניות מהווה החלטה של הישות:

א. החלטה של בעל המניות היא שגרתית במהותה ומתקבלת במהלך העסקים הרגיל – סימן לכך שמדובר על החלטה של הישות.

ב. החלטת בעל המניות מתייחסת לפעולה שתוצע או תהיה ביוזמת הנהלת הישות ותובא לאישור בעלי המניות – ייתכן וההנהלה (האורגן שמכוון את פעילות הישות ונאמן לישות) יידרש או לא יידרש לאישור בעלי המניות ולפיכך לשיקול דעת של בעלי המניות לא תהיה השפעה על הסיווג אולם אם החלטת בעלי המניות מתייחסת לפעולה שלא יזמה או הוצעה על ידי ההנהלה כגון עסקה שגרתית שהוצעה על ידי צד ג לאישור בעלי המניות, הדבר עשוי להצביע על כך שהחלטת בעלי המניות לא תטופל כהחלטה של הישות.

ג. קבוצות שונות של בעלי מניות ייהנו באופן שונה מהחלטת בעל מניות - מצביע על כך שכל קבוצה של בעלי מניות תקבל החלטות באופן עצמאי כמשקיעים בסוג מסוים של מניות – הדבר עשוי להצביע על כך שלא מדובר בהחלטה של הישות.

ד. מימוש זכות לקבל החלטה של בעל מניות יאפשר לבעל מניות לדרוש מהישות לפדות את (או לשלם תשואה על) מניותיה במזומן או בנכס פיננסי אחר (או לסלק אותן בדרך אחרת כך שהן יהוו התחייבות פיננסית) - סביר להניח שבעלי מניות המממשים זכויות כאלה יקבלו החלטות בנפרד כמשקיעים במניות וזה שעשוי להצביע על כך שהחלטות בעלי המניות הללו לא סביר שיטופלו כהחלטות ישות.

88. המשתתף החמישי מציין כי כל התיקונים מטרתם היתה ליצור כללים ברורים אך התיקון הזה יביא לשינויים משמעותיים בפרקטיקה מאחר שכיום כל החלטה שכפופה לאישור האסיפה הכללית אשר מהווה אורגן של הישות נחשבת החלטה של הישות ויש לכך השלכה על הסיווג של מניות בכורה, deemed liquidation, עסקאות SAFE, עסקאות מיזוג ועוד. מוסיף כי מעורר שאלות במקרים של בעל מניות יחיד בחברה. מציין כי כיום בישראל לאור הדרישה בדין הישראלי שעסקאות מיזוג יאושרו הן באסיפה הכללית והן בדירקטוריון עולה השאלה אם במקרים כאלה מדובר בהחלטה של הישות.

89. המשתתף הרביעי בדעה שיש לאבחן בין סוגים שונים של החלטות – החלטות של בעלי מניות

בתפקידם כבעלי מניות של החברה (חבים חובת נאמנות לחברה) לבין החלטות של בעלי מניות שמשרתות אותם. מוסיף כי בישראל בכל החלטה שלבעל שליטה יש בה עניין אישי נדרש רוב בלתי נגוע באסיפה הכללית ובמקרים אלה נדרש אישור משולש – ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית ושלושת הגופים הם אורגנים של החברה). בדעה כי קיימות עוד מדינות בהם אלו הן הדרישות בחוק ולכן מציע להתייחס לכך במכתב התגובה. המשתתף החמישי מציין כי התייחס יותר לחברות מדווחות ולחברות פרטיות – לדוגמה חברות שבהם בעל המניות הוא יחיד והוא הדירקטור. המשתתף הרביעי מציין כי למרות שיש שיקולים של הגנה על המיעוט, השיקול הוא כאורגן של החברה.

90. חבר הוועדה הנוסף בדעה שה-IASB לא היה צריך להתייחס לכך מאחר שהדבר תלוי ברגולציה הקיימת בכל מדינה. חבר הוועדה האחר מסכים ובדעה כי הדבר נכון לגבי חלק ניכר מההצעה.

91. המשתתף החמישי מציין כי ההתייחסות לדירקטוריון כאורגן של החברה באופן מוחלט ואילו לאסיפה הכללית כאורגן שיש לבדוק אם הוא פועל לטובת החברה או לטובת בעלי המניות היא בעייתית. בדעה כי לא ניתן לקבוע באופן מוחלט דבר שהוא תלוי בנסיבות. מביא כדוגמה מצב שבו בעלי מניות שיש להם רוב בדירקטוריון מקבלים החלטה על פדיון מניות שהם מחזיקים. מוסיף כי במקרה כזה ברור שבעלי המניות פועלים גם לטובתם האישית.

92. חבר הוועדה האחר מציין כי קיימים נושאים שבהם פירוט, הבהרות וקביעת כללים רק גורמים נזק מאחר שהם מתאימים למקרה ספציפי אך לא יתאימו למקרה אחר. בדעה שיש נושאים שיש להשאיר שיקול דעת ולפרשנויות.

93. היו"ר משבח את חבר הוועדה הנוסף על עבודת ההכנה שבוצעה בהצגת ההצעה הבינלאומית. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מרבית העבודה בוצעה על ידי נציג ממשרדו.

94. היו"ר נועל את הישיבה ומאחל שנה אזרחית טובה.